

Piet Revet

Gouwe Verhalen is een serie interviews met mensen die het verleden van Gouda zelf hebben beleefd.

Gert Jan Jansen

“Of ik Gouda in een verhaal wil schilderen? Met de kwast heb ik het meer dan een halve eeuw gedaan. Reken niet op een bont levensverhaal, want bij ons stonden twee dingen centraal: werk en kerk. Standvastig is misschien een goede aanduiding. Ik heb maar één baan gehad. Er was – na mijn moeder – maar één vrouw in mijn leven en ik woon nog steeds in het huis waar ik geboren ben. In een vorige Tidinge las ik dat ook dokter Bik in zijn geboortehuis woont. Ze zeggen weleens dat je daarvoor van adel of boer moet zijn.

Ik ben van 11 februari 1930 en geboren op Oosthaven 64/65. Overgrootvader Pieter Johannes Revet was verversknecht bij Jac. Rost, huis- en rijtuigschilder aan de Peperstraat. In 1879 begon hij op de Veerstal voor zichzelf. In maart 1894 staat in de Goudsche Courant een advertentie dat de zaak is verhuisd naar Oosthaven B106. Hij heeft het pand voor 3000 gulden gekocht. Het was als pakhuis in gebruik bij rederij De IJsel, die de bootverbinding op Rotterdam onderhield. In de akte staan wel zes mensen met de naam Van der Garden. Het zal verkocht zijn in het kader van een boedelscheiding. In 1909 is het omgenummerd tot Oosthaven 65; het bovenhuis is nummer 64.

Mijn overgrootvader had zes broers. Die hebben met zijn allen voor heel wat Revetten gezorgd. De meesten zijn in Gouda gebleven. Je kreeg de sportzaak Revet en de drogisterij Revet en tegenwoordig heb je de autospuiterij en het bouwbedrijf Revet. De naam komt al sinds 1640 in Gouda voor. Oorspronkelijk waren het Hugonoten die vanuit de Savoie naar Nijmegen trokken. Als

Piet Revet (1930)

Piet Revet (foto Nico J. Boerboom)

Goudsche Courant 27-8-1894

P. J. Revet,
 Huisschilder en Glazenmaker,
 is VERHUISD van het VEERSTAL,
 naar de Oosthaven B106,
 mij beleefd aanbevelende, ook] voor de I.E-
 VERING van
 drooge en natte VERFWAREN
 en aanverwante Artikelen.

je precies wilt weten hoe de familie in elkaar zit, moet je bij Cor Revet zijn. Die ken je vast wel, want hij is ook bezig met de historie van Gouda.“

Huis aan de Haven

“Na de koop van het pand werd er een werkplaats, een woning en een winkel ingericht. Eerst zou het woonhuis aan de achterkant komen. In de tuin aan de kant van het Houtmansplantsoen stonden muren van eerdere bebouwing. Maar al tijdens de bouw zag mijn overgrootvader dat het voor een flink gezin te klein zou zijn. Daarom werd besloten het voorhuis boven in te richten als woonhuis. Zo is een pand ontstaan, dat je best merkwaardig mag noemen. Het voorhuis heeft voor en achter dubbele deuren. Na een stukje openlucht volgt het achterhuis dat ook dubbele deuren heeft. Een boerensjees kon tot in de werkplaats van het achterhuis komen en daar geschilderd worden. Aan de kant van de Haven werd de winkel ingericht. Dat was gebruikelijk in die tijd. Ook mensen die werkloos waren begonnen in de voorkamer een klein winkeltje om toch wat geld te verdienen. Snoepgoed zat bij iedereen in het assortiment. Na de oorlog heeft mijn zus de winkel nog een tijd gedaan: verf, zand en soda, zemen lappen.

Vanaf 1900 waren mijn opa en zijn broer samen firmant van schildersbedrijf P.J. Revet & Zonen. Er is een kerkbord geschilderd waar alle firmanten Revet op staan. In 1932 kwam mijn vader, Bas Revet, in de zaak; vanaf 1936 als enig firmant. Mijn ouderlijk gezin woonde toen al een aantal jaren op de Haven, nadat ze eerst aan de IJssellaan hadden gewoond. Daar waren mijn oudste broer en zus geboren. Ik heb altijd begrepen dat mijn moeder liever op de IJssellaan was gebleven. Ze kwam een beetje ‘op stand’ te wonen en dat hoefde van haar niet zo. Onze burens waren de remonstrantse dominee Kramer, kleermaker Jaspers, kaashandelaar Den Hertog, en – aan de overkant – dokter Eijkman. In 1933 kreeg ik nog een broer. Adriaan werd in ziekenhuis De Wijk geboren. Wij waren een hervormd gezin. Buiten de kerk en het werk hadden we weinig te zoeken. Het zal niet meevallen om foto’s uit mijn jeugd te vinden. Die werden gewoon niet

Piet Revet op de bewaarschool circa 1936 (foto collectie P.Revet)

gemaakt; zelfs geen trouwfoto. ‘Als je op de foto gaat, lig je later op de ouwe markt’, zei mijn moeder.

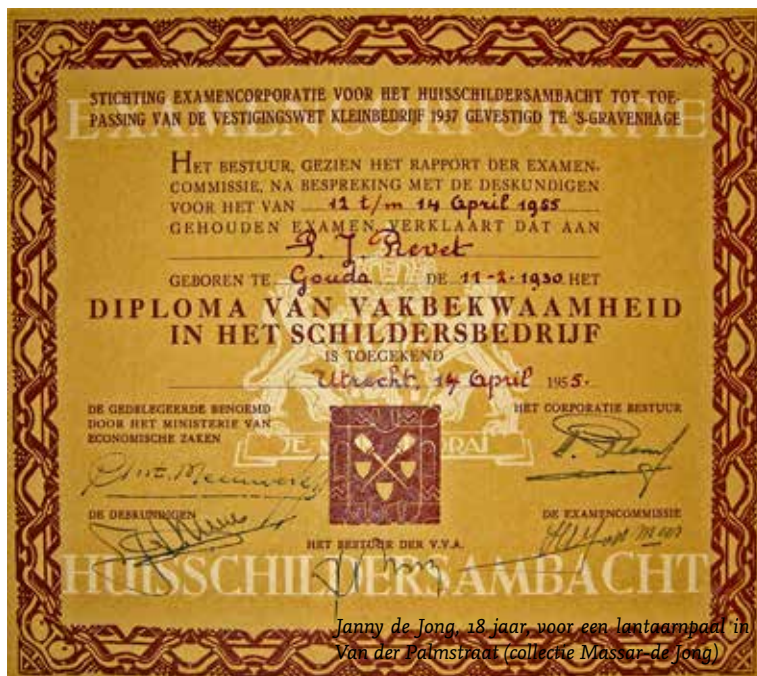
Van alle bewoners van de Oost- en Westhaven woon ik er waarschijnlijk het langst. Ik hoorde een keer mevrouw Paris van de vroegere apotheek vol trots zeggen dat ze hier al in 1936 was komen wonen. Toen bedacht ik me dat ik er al zes jaar langer woonde. Niet alleen door mijn jeugd, maar nog meer door het schildersvak weet ik van alle panden wie er in de loop der jaren gewoond hebben. Ook de verbouwingen heb ik nog in mijn hoofd, want dan kwamen we meestal weer langs. Te gek om te zien wat er soms als oud vuil bij de kraak werd gezet. Heel wat mooie luiken, kastdeuren en andere ornamenten heb ik

Alle firmanten van het schildersbedrijf, in 1991 geschilderd door P. Revet
(foto Nico J. Boerboom)

kunnen redden van vernietiging. Toen Gouda Waterstad het initiatief nam om verhalen ‘achter de voordeur’ te verzamelen, heb ik met Paul Rietjens en Anita Gaasbeek een rondgang gemaakt. Van elk pand heb ik verteld wat ik ervan wist. Daar is toen het boekje *Havenverhalen* uit voortgekomen. Verder ben ik daar niet bij betrokken.

Gouda was vroeger – meer dan nu – een stad aan het water en soms zelfs in het water. Rederij de IJssel van de familie Van der Garden had veel panden aan de Oosthaven en op de Punt in gebruik. Aan de overkant lagen de werkplaatsen en pakhuizen van de firma Endenburg, een eeuwenoud zeil- en tuigmakersbedrijf. Tot 1953 kwam het water ook letterlijk de stad binnen. Vooral in de herfst had je last van hoog water op de Veerstal. Bij

Janny de Jong, 18 jaar, voor een lantaarnpaal in de Van der Palmstraat (collectie Massar de Jong)

Diploma vakkwaamheid 1955 (collectie P. Revet)

een bepaalde hoogte werden er palen in de dijk gezet, waartussen vloedplanken werden geplaatst. Daar was je eigenlijk aan gewend. In Gouda hebben we ‘de ramp’ niet ten volle meegemaakt. Ik weet nog dat we die zaterdagavond van 31 januari 1953 in de Vorstmanstraat bij een oud-medewerker op visite waren. Tegen middernacht kwamen we – natuurlijk een borreltje op – thuis op de Haven. Het stormde behoorlijk en er vloog een enkele dakpan over straat. Nadat we daar – misschien zelfs wel wat lacherig – een opmerking over gemaakt hadden, zijn we gewoon naar bed gegaan. Zondagmorgen zagen we pas hoe hoog het water in de Haven stond. Het was kennelijk over de Havensluis gelopen en de vloedplanken waren weggeslagen. Maar het water was al aan het zakken. Later op de dag zag ik de directe gevolgen. Aan de Rotterdamseweg waren alle grote iepen omgehakt. Ze waren bang dat die zouden omwaaien en dan voor scheuren in de dijk zouden zorgen.’

Naar school in de oorlog

“Voor de lagere school heb ik op de bewaarschool gezeten. Ik weet het omdat daar wel foto’s van zijn, genomen op de Peperstraat en in het Houtmansplantsoen. Ik herinner me dat ik een lieve juffrouw had. Later zat het schooltje in een oude bakkerij aan de Verlengde IJssellaan. Vraag me niet hoe dat zat. Aan de lagere school heb ik geen fijne herinneringen. Ik ben notabene twee keer blijven zitten. Ik had heel veel moeite met lezen en schrijven. Vijftig jaar later hadden ze gezegd: die is dyslectisch, maar zover waren ze toen nog niet. Als je niet mee kon komen, werd je achterin de klas gezet en kon je een beetje meehobbelen. Het is wel grappig dat ik tegenwoordig heel vaak ‘woordzoeker’ speel met mijn vrouw. Als ik destijds zo met woorden was omgegaan, had ik me beter kunnen redden. Al mijn rapportboekjes van de lagere school heb ik vernietigd, zo diep zat het. Toch wil ik nog iets uit die schooltijd melden. Ik zat officieel op de Julianaschool aan de Burgemeester Martenssingel, maar ik denk dat ik als leerling in alle schoolgebouwen in de binnenstad ben geweest. Om de haverklap moest je naar een ander adres, omdat lokalen of het hele gebouw nodig waren voor soldaten. Dat begon al in ’36 of ’37 toen er Nederlandse soldaten ondergebracht werden in de Julianaschool. Na de bezetting door de Duitsers werd het nog erger. Vervolgens kwam er ook gebrek aan onderwijzers, want die werden tewerkgesteld in Duitsland of ze doken onder. Het was een verrassing waar je volgende week les zou hebben. Aan de Lange Groenendaal stond de school van meester Van de Putte. Ik denk ook aan het catechisatielokaal in de Peperstraat. Daar zat je aan hele lange tafels. Als iemand aan de zijkant naar de WC wilde, moest iedereen opstaan.

Door mijn leeftijd hoefde ik niet bang te zijn voor de Arbeitseinsatz, maar ik had het er niet op. Je weet dat de Ortskommandantur aan het eind van de oorlog hier vlakbij op Oosthaven 53 zat, in het pand van de Bank M.J. Ogier & Co, later de Twentse Bank. De Oosthaven was tussen de Minderbroederssteeg en de Lange Noodgodstraat afgezet met prikkeldraad en ‘Spaanse ruiters’. Als

je van de dijk afkwam stonden er vaak al wachtposten. Ze wilden me een keer aanhouden, toen ik op de fiets kwam aanrijden. Toevallig was mijn moeder buiten en stonden de deuren open. Ik sjeesde zo naar binnen. Ze kwamen achter me aan, maar dachten dat ik de Minderbroederssteeg was ingereden. Wat mij het meest is bijgebleven zijn de schepen met gewonde soldaten die op de Veerstal aanlegden. Het moet september 1944 geweest zijn, toen de opmars van de geallieerden leidde tot zware gevechten in Brabant. Kennelijk konden ze niet in Dordrecht of Rotterdam terecht. Was dat te dicht bij het front of waren daar geen hospitaalbedden meer? Een paar weken lang meerden er vrachtschepen af. Wie nog kon lopen, strompelde naar het Jozefpaviljoen; anderen werden op een platte kar gelegd en afgevoerd. Ik meen dat de bestuurskamer van de ambachtsschool was ingericht als operatiekamer. Er waren ook een keer Engelse krijgsgevangenen bij. Het beeld van die gewonde soldaten staat in mijn geheugen gegrift.

Mijn vader had in die tijd nog best wat schilderopdrachten van de Duitsers, die hij moeilijk kon weigeren. Er moesten verkeersborden worden geschilderd en borden worden beletterd. Hier in huis kwam nog regelmatig een Joodse klant, maar soms stapte ook een Feldweibel binnen om te informeren hoe het stond met een opdracht. Die deden dan allebei of er niets aan de hand was. Je snapt niet dat het goed gegaan is. Soms ging ik mee met mijn vader, bijvoorbeeld toen er grote rode kruisen geschilderd werden op het Jozef-paviljoen, de ambachtsschool en het Van Iterson-ziekenhuis. Ik weet ook nog dat iedereen zijn koperen voorwerpen moest inleveren. Vanuit de Krimpenerwaard werden die met paard en wagen aangevoerd. Daar heb ik als jongen aan de zijkant wel eens wat uit gepikt. Ook voor het stelen van een brood was ik niet bang. Het eind van de oorlog heb ik niet in Gouda meegemaakt, want ik zat bij een boer in het Beijersche. Daar was ik graag.”

Het vak leren en trouwen

“Pas op de ambachtsschool begon ik beter in mijn vel te zitten. Ik weet niet precies wanneer ik daar begonnen

Piet Revet, kanonnier op een Sherman-tank, uit 'De week in beeld', nr. 47, 24-11-1951 (collectie P. Revet)

ben, want eerst zat nog het noodhospitaal in het schoolgebouw aan de Graaf Florisweg. Mijn diploma schilderen heb ik in maart 1947 gehaald, maar omdat de cursusindeling net was veranderd kon ik pas in augustus het diploma krijgen. Voor mijn vader was het genoeg om me van school te halen. De directeur, meneer Zwaneveld, zei nog: 'Moet dat op zondag in de kerk?' Voor mijn vader was het duidelijk. Leerplichtig was ik niet meer en er was – zo vlak na de oorlog- veel werk voor een schildersbedrijf. Vanaf dat moment was het dus elke dag werken van half acht 's morgens tot half zes 's middags en zondag naar de kerk. Aan sport heb ik nooit gedaan. 's Avonds ging ik voor de vakdiploma's leren. Met al die boeken was dat niet eenvoudig voor mij, maar ik heb volgehouden: middenstandsdiploma, leerlingstelsel, gezelschap en vakbekwaamheid. Die diploma's heb ik natuurlijk wel bewaard. Tegenwoordig kun je zo aan de slag als schilder. Je koopt een ladder, een pot verf en een kwast en klaar is Kees.

In 1947 kwam ik dus 'in de zaak', eerst in loondienst.

Nadat mijn moeder was overleden werd de boedel verdeeld. Mijn oudste broer begon een drogisterij in Leiden. Mijn jongste broer en ik werden medefirmant. Het was een overzichtelijk bedrijf; niet groot, vier tot zes man. Ad is in 1998 overleden. In het jaar dat ik zeventig werd vond ik het genoeg. Schildersbedrijf P.J. Revet & Zonen heeft bijna honderdvijfentwintig jaar bestaan.

Die periode van werken en vakopleiding is onderbroken door de militaire dienst. Ik ben van de lichte 50-2, een van de eerste die niet meer naar Indië hoefde. Ik werd ingedeeld bij de cavalerie en moest opkomen in de Bernhardkazerne in Amersfoort. Zeventien maanden duurde de dienstdienst. Ik werd kanonnier op een Sherman-tank. Dat waren afdankertjes van het Amerikaanse leger die in de oorlog dienst hadden gedaan. Ik hoorde bij het 1e eskadron. Tegelijk waren Menno Meijer en Daaf van Eijk opgekomen. Menno kwam bij het 2e eskadron. De naam Menno Meijer staat nog wel eens in de krant, met zijn galerij of over Erasmus, voorzien van zijn leeftijd. Het lijkt wel of hij steeds jonger wordt dan ik.

Uitgaan heb ik mondjesmaat gedaan. Misschien wel daardoor heb ik pas laat verkering gekregen: Johanna de Lelij uit Haastrecht. Ik heb haar leren kennen bij een schilderopdracht bij de Nutsspaarbank op de Haven. Ze werkte bij de afdeling Jeugdsparen. Pas op dat je haar achternaam goed schrijft: Lelij met een lange ij en puntjes. Haar broer neemt genoeg met een i-grec. Jo

Piet en Johanna 2002 (foto collectie P. Revet)

Pigmentenkast (foto Nico J.Boerboom)

laat zich erop voorstaan dat ze bellemeisje was bij de dokter in Haastrecht en toen trouwde met Pietje Revet van de Haven in Gouda. Dat gebeurde in 1957. Wij hadden een heldere taakverdeling: zij deed de huishouding en de opvoeding en ik deed het werk en de zaak. Toen in de mode kwam dat ook getrouwde vrouwen gingen werken, hebben we besproken of zij dat nou ook moest gaan doen. We waren het snel eens. Ik vond het toen een teken van armoede. Je schaamde je ervoor; net of je als man niet genoeg kon verdienen. Ik had niet gedacht dat traditionele standpunten zo snel kunnen vervagen. Jo had er geen moeite mee. Ze ontwikkelde zich als baas van de huishouding tot een soort ‘grand lady’. Ze zag er altijd keurig uit en ze hield van decorum. Helaas is de laatste twee jaar haar geestelijke gezondheid sterk achteruit gegaan, een tia en dementie. Sinds een half jaar zit ze in Bodegraven in een verpleeghuis. Daar ga ik elke dag graag naar toe. Samen puzzelend is het gezellig, maar ik weet niet hoe ze zich voelt, als ik weg ben. Ze houdt vast aan haar plek om te eten; aan ruimte die ‘van haar’ is. Ze denkt steeds dat ze binnenkort weer naar huis gaat. Dat maakt soms triest.

We hebben twee kinderen, een zoon en een dochter, geen kleinkinderen. Mijn dochter is bij een bank aan de slag gegaan; hier op de Haven toen het nog Amrobank was. Mijn zoon heeft atheneum gedaan en het daarna wel geprobeerd in het schildersvak. We kregen vrij snel door dat hij het letterlijk niet in de vingers had. Hij is gelukkiger in de detailhandel.”

Schilderen in Gouda

“Onze belangrijkste opdracht na de oorlog gold het schilderen van schepen die weer vaarklaar gemaakt waren. Het vervoer moest weer zo snel mogelijk op gang komen, maar veel auto’s waren gevorderd en afgevoerd; de wegen in slechte staat. Vervoer per spoor was ook moeilijk, maar de meeste vaarwegen konden gebruikt worden. De regering wilde de capaciteit van het scheepvaartverkeer zo snel mogelijk opvoeren. Veel schepen waren echter tot zinken gebracht of ‘ontkopt’ door de Duitsers om op enig moment – voorzien van een vliegtuigmotor – naar Engeland te varen. Alles wat vaarbaar gemaakt kon worden ging in Gouda naar scheepswerf Van Vlaardingen. Die zat aan de overkant van de IJssel, waar nu het steenhoudersbedrijf van Overkamp is. Verf was er nauwelijks en wat er was mocht alleen gebruikt worden voor gerepareerde schepen. Een toptijd voor Van Vlaardingen natuurlijk. Je zou Jaap van Vlaardingen ook eens kunnen interviewen.

In ruim een halve eeuw ben ik overal in de Goudse binnenstad geweest. In onze portefeuille zaten zowel grote opdrachten voor gerestaureerde monumenten als individuele opdrachten van huiseigenaren. We werkten op uitnodiging, soms via een aannemer, maar niet op basis van inschrijving. Woningbouwprojecten hebben we dus nooit gedaan. Mond tot mond reclame werkte goed. Wij hoorden tot een rijtje Goudse bedrijven dat misschien niet de goedkoopste was, maar altijd kwaliteit leverde. Ik denk aan banketbakker John Verhoef (op de hoek van de Hoogstraat en de Blauwstraat), aan Lijnkamp mode (in het pand waar nu Etos zit), aan de winkel van Quant (luxe huishoudelijke artikelen op de hoek tegenover Verhoef) en aan slagerij Van Sprang. Ook Mokveld hoort in

dat rijtje thuis; topbedrijf op het gebied van afsluiters. Dat waren zaken waarbij niet alleen het product in orde was, maar ook de hele entourage waarin het verkocht werd. Als het passend was, werd er met bladgoud geschilderd. Tegenwoordig zie je vaak grijs geschilderde betimmering met schreeuwende logo's.

Na WOII hebben we achtereenvolgens gewerkt in het Catharina Gasthuis, in het Stadhuis, na de restauratie van '48- '52, in het Weeshuis en in de Agnietenkapel. We kenden elk plekje van het Van Iersonziekenhuis. Ik denk dat we in totaal wel zo'n vijftien jaar in de Sint-Jan bezig zijn geweest. Van het Stadhuis hebben we het binnenwerk gedaan, want het buitenwerk moest om politieke redenen worden aanbesteed. Bij de Sint-Jan was het aannemer Woudenberg die ons inschakelde; ook bij het Weeshuis. De Moriaan was een mooie opdracht. Daar kwam onze specialiteit, het marmerschilderen, goed te pas. Wij hadden een goede naam en kregen ook alle vertrouwen. Bij Lether Staalbouw op Schielands Hoge Zee-dijk bijvoorbeeld - later is daar Broere gekomen - kregen we gewoon de sleutel, wanneer ze zelf ergens anders aan het werk moesten. Wij stonden voor kwaliteit en dat vertelde zich rond. Later ben ik er zelf foto's van gaan maken. In een album zijn de fraaiste ornamenten, balken, vensters en daklijsten van Gouda vastgelegd.

Bij schilderwerk moet je niet alleen denken aan deuren, kozijnen of andere houten delen van huizen. Heel belangrijk is ook het reclameschilderen geweest, het letterschilderen op auto's, vrachtwagens en op gevels. Dat is voorbij, omdat de methode met plakletters opkwam en dat is toch een vak apart. Een keer heb ik gezegd dat wij dat ook konden, maar toen het klaar was, bleek alles een beetje scheef te zitten. Van Beynum bemiddelde bij kopers van vrachtwagens en bestelauto's dat wij ze in firmakleuren gingen beschilderen. Rutges was een belangrijke opdrachtgever. Je werkte met een zgn. pauzetekening, waarmee poederstipjes werden gezet, die je dan vervolgens ging inschilderen. We zijn er ook voor in Engeland en Ierland geweest. Rutges reed voor het bedrijf Lintafoam Europe B.V. en bestelde voor vier opleggers de tekst 'loonveredeling voor de tapijtindu-

Pigmentenkast (foto Nico J.Boerboom)

strie' en dat in drie talen. Die opleggers hadden zo'n geribbelde zijkant, dus het was bijzonder werk. Toen de opdracht werd aangeleverd, was er gelijk iemand die dacht dat de Franse tekst niet klopte, maar de directeur van de opdrachtgever zei: 'Ik heb het nagekeken, dus is het goed.' Toen de opleggers werden afgeleverd in Roermond, kwam er al snel een telefoontje: 'Onmiddellijk hier naar toe met een ploegje. In de Franse tekst zit een fout, maar in de Engelse ook'. Zulk meerwerk hoeft van mij niet."

Hobby's

"Voor hobby's heb ik pas later tijd gevonden. Auto's vond ik interessant. Zo gauw ik achtien was, ging ik lessen bij rijkschool Succes. Ik heb altijd in grote Amerikanen gereden, maar later ben ik overgegaan op FIAT. Mijn huidige wagen is een Lancia die nog bij FIAT Huiden vandaan komt, een pracht auto. Het garagebedrijf dat nu het onderhoud doet, had bij de laatste beurt de kentekenplaathouder van Huiden vervangen door één met hun naam erop. Dat kon natuurlijk niet. Gelukkig had Cees Huiden nog een originele kentekenplaathouder liggen. Die zit er nu op.

Pas na mijn pensioen ben ik actief gaan fietsen en kon je me regelmatig door de omgeving zien rijden. Boeken lezen deed ik vanzelf niet graag. Je ziet hier beneden de wanden vol staan, maar die zijn van Ad geweest. Modelbouw is een vaste bezigheid geworden, met name scheepsmodellen in een fles. Ze staan in het achterhuis, waar ook luiken en kastdeuren zijn aangebracht die anders op de Goudkade hadden gelegen. Panelen beschilderen met figuren of huizen heb ik ook veel gedaan."

Door Piet Revet zelfgeschilderde gevel aan de Oosthaven in klein formaat
(foto Nico J.Boerboom)

Slot

"Wij hebben altijd gezegd: 'De Revetjes zijn netjes'. Je zult me nooit in een spijkerbroek zien en ook niet zonder stropdas. In het verpleeghuis in Bodegraven ben ik daarmee een uitzondering. Ik weet niet wat ze ervan denken, maar ik kan niet anders. Het past bij een behoudende stijl. Maar ik ben ook wars van flauwekul. Ik hou niet van mensen die zich opblazen, zich op de borst kloppen. Feestvierders zijn we niet, maar genieten van iets moois doen we zeker. Ik ben geïnteresseerd in alles wat er in Gouda gebeurt. Dan constateer ik dat er in 87 jaar ontzettend veel is veranderd; gelukkig ook ten goede."